

UCHWAŁA nr XXX/217/2021
RADY MIEJSKIEJ W ŻELECHOWIE

z dnia 10 czerwca 2021 r.

w sprawie odmowy wygaśnięcia mandatu radnego

Na podstawie art. 383 § 1 pkt. 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1319), w związku z art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), uchwała się co następuje:

§ 1. Odmawia się wygaśnięcia mandatu Radnego Andrzeja Brycha w związku z brakiem podstaw do stwierdzenia złamania przez Radnego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy, o którym mowa w art. 24f ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, wykazanym w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Żelechowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Żelechowie
Daniel Kocielnik

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

W dniu 8 marca 2021 r. Burmistrz Żelechowa podał do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Żelechów przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę.

Jedną z nieruchomości zamieszczonych w wykazie była działka gruntowa o numerze ewidencyjnym 2106/2 i powierzchni 0,0157 ha, położona w Żelechowie, dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze KW SI1G/00004446/5. Cena wywoławcza czynszu dzierżawnego wynosiła 1200,00 zł brutto rocznie.

W dniu 1 kwietnia 2021 r. została zawarta umowa dzierżawy pomiędzy Gminą Żelechów jako wydzierżawiającym a Andrzejem Brychem jako dzierżawcą. Przedmiotem niniejszej umowy była ww. działka gruntowa o numerze ewidencyjnym 2106/2 i powierzchni 0,0157 ha, położona w Żelechowie, stanowiąca własność Gminy Żelechów, dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze KW SI1G/00004446/5. Czynsz dzierżawny ustalono na kwotę 1600,00 zł brutto rocznie, a zatem powyżej ceny wywoławczej.

Dzierżawca Andrzej Brych pełni funkcję radnego w Radzie Miejskiej w Żelechowie.

Stan prawny:

Zgodnie z art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym „Radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.”

W przypadku naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności następuje wygaśnięcie mandatu radnego zgodnie z art. 383§1 pkt 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy.

Wygaśnięcie mandatu radnego z ww. przyczyny stwierdza rada, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu (art. 38 3§2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy).

Wygaśnięcie mandatu następuje z mocy prawa, zaś uchwała Rady Gminy w tym przedmiocie ma charakter deklaratoryjny.

Samo pojęcie „wykorzystanie mienia” było przedmiotem wykładni dokonanej przez Trybunał Konstytucyjny, który wydając rozstrzygnięcie na tle przepisów ustawy z dnia 5 czerwca 1992 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. Nr 56, poz. 274 z późn. zm.) przyjął, że zwrot „wykorzystanie” oznacza prawo do dysponowania substratem materialnym (majątkiem) stanowiącym własność m.in. samorządu terytorialnego. Z kolei substrat majątkowy stanowić mogą rzeczy ruchome, nieruchomości oraz prawa na dobrach niematerialnych, a korzystanie z niego może być odpłatne lub nieodpłatne (por. uchwała Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 1993 r., W 17/93, OTK 1993, nr 2, poz. 44).

Wykorzystanie mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, musi pozostawać w związku funkcjonalnym z prowadzoną przez radnego działalnością gospodarczą i służyć tej działalności gospodarczej (por. wyrok NSA z dnia 10 listopada 2004 r., OSK 882/04, LEX nr 151371; wyrok NSA z dnia 13 października 2009 r., II OSK 1080/09, LEX nr 573560).

Rozstrzygającym dla stanowiska wyrażonego w niniejszej uchwale było zatem ustalenie czy wykorzystanie mienia gminy na skutek zawartej umowy dzierżawy pozostaje w związku funkcjonalnym z prowadzoną przez radnego działalnością gospodarczą.

Zgodnie z dokonаныmi ustaleniami wydzierżawiona działka pozostaje niezagospodarowana. Nie jest na niej prowadzona żadna działalność gospodarcza, nie jest również wykorzystywana na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, nie znajdują się tam przedmioty związane z tą działalnością. Stwierdzić zatem należy, że radny nie prowadzi działalności gospodarczej z wykorzystaniem majątku gminy.

Podniesienia ponadto wymaga, że stawka uiszczanego czynszu dzierżawnego jest wyższa od ceny wywoławczej.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia z dnia 12 czerwca 2007 r. II OSK 132/07: „Zasadniczym celem rozwiązań antykorupcyjnych zawartych w ustawach samorządowych jest wyeliminowanie sytuacji, gdy radny, poprzez wykorzystywanie funkcji radnego, uzyskiwałby nieuprawnione korzyści dla siebie lub bliskich.”

Z kolei Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 6 grudnia 2016 r. II SA/Bk 708/16 podniósł, że: „Celem wprowadzonego przez ustawodawcę przepisu art. 24f ust. 1 u.s.g. jest niedopuszczenie do sytuacji wykorzystywania funkcji radnego do osiągnięcia własnych korzyści majątkowych kosztem mienia gminnego. Ratio legis zakazu wynikającego z art. 24f ust. 1 u.s.g. opiera się na założeniu, że należy dążyć do wykluczenia sytuacji, w której radny, wykonując mandat w gminie, będąc członkiem organu stanowiącego i podejmującego, m.in. decyzje dotyczące zasad zarządu mieniem tej gminy, mógłby wpływać na korzystne dla siebie, bliskich lub innych podmiotów w imieniu których działa, rozporządzenie tym mieniem, które pozostaje w jego władaniu, korzystniejsze niż to, jakie mogliby uzyskać inni nie posiadający statusu radnego.”

Zważywszy na fakt, że możliwość wydzierżawienia działki została podana do publicznej wiadomości, jak również na sposób wykorzystania przedmiotowej działki gminnej i na treść zawartej umowy, w tym w szczególności wysokość czynszu dzierżawnego oraz wprowadzony zakaz poddzierżawy lub oddania do bezpłatnego korzystania osobie trzeciej, nie występują zagrożenia, o których mowa w ww. wyrokach.

W związku z powyższym należało stwierdzić, że nie zaistniały przesłanki do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego. Przyjęcie odmiennego stanowiska stałoby w sprzeczności z ratio legis art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.